

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советей ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 19 (5171)

Воскресенье

Январин

26

1947 он

Сэн 20 мингэн

Бидэнэр, бурят-монголшууд агууехэ ород арадтай нэгэн бүлэ соо эрхэ сүлөөтэйгөөр ажаруужа ба ажаллажа тэрэнэй ахадүүгэй туналаламжын ашаар урган хугжэжэ байһандаа баяртайбди

АГУУЕХЭ ОРОД АРАД

ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй XXV пленум

★ Манай ★
кандидат

Паровозо-бүтээлгын заводой алдарта түмэршэ дархан нүхэр Конобев Матвей Семенович хадаа БМАССР-эй Верховно Советей депутатта шийдэсээр дэбжүүлэгдээ, Тэвэсскэ № 18 хунгуулин округто регистрацилагдан байна.

И. Красавцевой фото.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей

У К А З

СССР-эй Освоахимай Союзей Улаан Тугай орденээр шалнаха тухай

СССР-эй Обороней бэхжүүлэхэ талаар амжалттайгаар хүдэлмэрийн үнэнийн түлөө, эмхидхэгдэһэнэй хойшоо ХХ жэлэй ой гүйсэһэнэй дашарамжаар СССР-эй Обороней ба авиационно химическэ байгуулалтада туһалха Обществын (Освоахимай) союзые Улаан Тугай орденээр шалнаха.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей түрүүлгэшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1947 оной январин 22.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей

У К А З

Академик Н. Д. Стражеско гэгшэдэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгые олгохо тухай

Советскэ медицине илангаза догтоодын паталогин талээр хүгжүүлэхэ хэрэгтэ научна гайхамшаг габьянуудые харууланайн түлөө, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудые бэлдэхэ талаар үрэ эхэтэ хүдэлмэрийн түлөө, түрэнһэн хойшоо 70 наһа гүйсэһэнэй дашарамжуулан СССР-эй наукануудай Академин ба УССР-эй наукануудай Академин бодото член Николай Дмитриевич Стражеско гэгшэдэ Лениний орден ба «Багта ба хадуур» гэжэ алтан медалине барюулан Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгые олгохо.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей түрүүлгэшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Советей Президиумей секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1947 оной январин 23.

Шэнэ уялга а баба

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ хунгаха хунгалтануудай хүндэлэлдэ Курумканай аймагай бэлдхэлэй конторын хүдэлмэрилэгшэд 1947 оной түрүшын квартал соо ангай арна бэлдхэлэй түсэбэ болзорһоон уялга 125 процент гүйсэжэжэ гэһэн уялга абаба.

Эртэ урда сагаа хойшо ород адуудай агууехэ арад гэжэ гэгэһэн бүхы дэлхэйн бумбэрсэг дээрэ арагдай. Энэ арад хадаа Советскэ Союзай бүхы нацануудай дуудла эмжэжэ ехэ наца гэжэ гэжэ манай вожы агууехэ Сталин хэлэһэн байна. Ород арад хадаа сэлмэг сэн ухаатай, хатуу зоригтой, сүлхэ эсэбэрийтэй байдаг юм. Ород арадай асар тухай хэлэхэдэ пост Дерябин бүри хуушан сагта нягтажэ гэжэ нэн: «Бэе махабудаараа суаршагүй байнаш, зоригшин илгэшагагүй, сэдхэлшин простой, мэргэшин байн, зол болоходонь дауш, гасалан болоходонь согтой байдагш»...

Ажалла хүдэлмэришэ, эрхэ сүлөө дуртай, Эхэ оронойнгоо дайдалтай тэмсэхэдэ хатуу зоригтой байдаг абадал хадаа ород арадай национальн абари зангайн онсогаа болон. Тэрэнэй баялг дүйршлэдэ, сэлмэг сэсэн ухаанин агууехэ оройой культура-болбосодоо али тодоор харагдана. Оройой газар нотагта түрэн агвчхэ бүд: Ломоносов, Пушкин, Толстой, Чехов, Горький, Сеченов, Павлов, Репин, Суриков, Глинка, Айковский, Белинский, Добролюбов, Герцен ба Плехановай, Суворов ба Кутузовай зохион юумнь байн зуун жэлдэ мүнхэ оршоно байдаг. Тэдэнэр хадаа дээдэ идеалуудые дэлхэйдэ асаржа үгэб. Манай үзэл сурталтай байн байхан түрүнн гансахан манай орондоо харин бүхы дэлхэйн бумбэрсэг дээрэ хэмжээлэшгүй ехэ байха болло.

Ород наца болбол агууехэ Ленине дэлхэйдэ үгэжэ, тэрэнэй хүрэнхэ бүхы дэлхэй дээрэ удхатай оройой культурын дээдэ туйлалта болло.

Ленин—Сталиний партиар удамтай зоригжуулагдан оройой амаршин анги болбол Октябрь социалистическэ революциин үзэлдэ тугые гэгэһэн түрүн хатуу бусад арадуудые бээ тойруу хажсагаад, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз гэдэгтэ янзын гүрэннэ тогтоон байда.

Манай республикануудай холбоо Мунхалын батадхаал Агууехэ Русь—

Манай гүрэнэй гимн соо шаддан мүнхүд хадаа бүхы советскэ арадуудай ажабайдалда ород арадай али тухай эхэ эмхидхэ ба хүтэлбэрилхы үүргэтэй байн гэһэн харауула.

Ород арад болбол сүлтэ арадуудай аха дүүгэй хани бариса эрхэ үндэһэн олонациональн эрхэ байгуулаха үлгэр жэжэ байгуулаха харуула. Ленинскэ национальн политике хүдэлмэришэ байхадаа ород арад болбол урдань хожомдонг ба ахир оройой байн Россин бусад арадуудай культура болбосорол арад түрээс байгуулжа, экономическэ түрээс хэрэгтэнь туһалхан байн юм. Манай Бурят-Монгол арад авиацион али тодоор гэршэлэ.

Ород хадаа ород арадай туһалмажа болбол үгэһэнэй ашаар сэлэн халбаржа байгаа республика болло.

Ород арадай сэлмэг сэсэн ухаан, асартай хатуу зориг ба сүлтэ асар гэгэһэн Эсэгэ ороноо хамгаална.

Ород арад болбол бүхы ахадүү арадуудые бээ тойруулан нягтаар жэжсагаад, арадуудай хоорондохи ленинско-сталинскэ хани барисае бүхжүүлжэ байхадаа манай оройой тугые, арадуудай тэгшэ эрхэ ба сүлтэ байдал тугые, арадуудай хоорондохи хани барисаанай тугые үндэр дээрэ абажа ябана.

Бидэнэр бурят-монголшууд болбол асартай аха болохо агууехэ ород арадай нэгэ бүлэ дотор хуужа ба ажаллажа байһан хадаа байсан омгорхохойнай зүбтэй.

Мунхэдэ Российскэ Федераци тухай манай газетдэ тодорхой материал тунхаглагдаба. Нүхэд агитаторнууд ба пропагандистнууд хөөрлэдэ хэлэхэ тэрэннэ хэрэгтэй. Манай Федеративна Республикн гайхамшаг ехэ ба үнэр баян байһан тухай ажаллашда хөөржэ үгэхэ гэжэ шэ таанарай ариун уялга мүн.

Бидэнэр агууехэ ород арадайгаа хамта февралин 9-дэ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ депутатудые хунгаха байнабди. Энэ үдэрэ архимээр угтажэ, агууехэ ород арадайгаа хани барисагаа саашадаа бүхжүүлэе. Энэ хадаа ажажэ болон культура болбосорлоо хүгжэхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлахын дүхэм нүхэсэл болохонь лабайт.

Бидэнэр ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, обшестве Улаан Тугай орденээр шагнаа. Энэ шагнал болбол авиационно техникэ, автомобильна ба тракторна хэрэгүүдэй талаар техникэскэ эрдэм соелые арад зоной дунда нэбээрүүлхэ хүдэлмэрине улам эхээр шангалдахьемнай, спортивна клубна хүдэлмэрине, буудалтын спортые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхьемнай аэрклубуудай, планерна ба парашюта станцинуудай, буудалтын ба кавалерийскэ клубуудай сетине үргэнөөр дэлгэрүүлхьемнай бидэнэр-осоавиахимовецуудые уялга.

Осоавиахимай хуушанай хүдэлмэрилэгшэд митинг дээрэ үгэ хэлэб. Митингдэ хабаалгалд нүхэр И. В. Сталинда эльгээжэ баярай бэдые нэрвэе альга ташалтануудар баталан абаба. (ТАСС).

Байгша оной январин 17-19-эй үдэрнүүдтэ болоһон ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй XXV пленумай хэлсэхэ зүйлдэ нэгэ асуудал байгаа гэбэл: «1947 оной хабарай тарилгада бэлдхэл тухай». Энэ асуудалаар элидхэлэе Бурят-Монголой Газартарялангай Министр нүхэр Дубровский хэб.

Элидхэлшэ 1946 оной хүдэе ажахын жэлэй дүнгүүдэ тодорхойгоор харуулба. Ургасые дээшлүүлхын түлөө тэмсэлдэ, эмхидхэлэ ба агротехническэ хэмжээ-ябуулануудые бээлүүлхын түлөө тэмсэлдэ ажалладые хүсэд найнаар элсүүлжэ шадаагүйбди гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэб. Тиммээ үгээрэгшэ жэлэй таарамжагүй метеорологическа условниудые дабажа шадаагүйбди, ургаска нилээд эхээр доошоо ороһон байх юм. Теэд энэ болбол гүрэндэ таря талха, хартааба ха хүдэе ажахын бусад продуктуудые тусаалгые эрид хороогоо. Эгээл нима дээрээ манай колхозууд болбол тусаалгые таря талханда орходоо хоер дахин үлүү таря талхые үрэнэй ба элсэ-хоолой урьһаламжа болгон 1946 ондо гүрэнһэ абаһан байнал.

Нүхэр Дубровский Министерствын, газартарялангай таһауудай, аймгүйсэдкомуудай, МТС-үүд ба колхозуудай хүдэлмэрин дутуунуудые тэмдэглэб.

— Энэ ган гасууритайше жэлдэ абаһанһа үлүү ургасые хурян абажа шадаха байгаа гүбди. Заабол шадаха байгааби.— гэжэ элидхэлшэ хэлэб.— хэдэн олон колхозууд, бригаданууд ба звенонуудай жэжээндэ энээн тухай гэршэлэ. Байкало-Бурят аймагай «Май» 12 колхозтойрожо байгаа колхозуудта ороходоо жэл бүри хоер хахад гурба дахин үлүү ургаса абадаг. Закамейн аймагай Сталиний нэрэмжэтэ колхоз 80 гектар хэмжээтэй хуурай хурьтэ участок дээрээ гектар бүришэ 17 центнер таря суглуула.

Торин аймагай Каландарашинлин нэрэмжэтэ колхоздо хуурай хурьтэтэй, үрэнэй участок дээрээ гектар бүрин 12 центнер ургаса абаба. Тельманый нэрэмжэтэ колхозой звеньевой Киселев гэгшэ сагай уларилай хайра үршөөлөөр бэшэ, харин тсэд шанга ажалараа колхоз абаһан ургасаһаа таб дахин үлүү ургасые абаһан байх юм. СССР-эй Верховно Советей депутат звеньевый Шурыгина гэгшэ аль, 12-тэй газар дээрэ гектар бүришэ 300-һаа 600 хүртэр центнер хартаабые хэдэн жэлэй турша соо абажа байдаг. Эдэ жэжээндэ болбол ган гасууритай жэлые үндэр ургаса абахын бодото арга-боломжотой байһемнай харуула.

Үгээрэгшэ жэлэй ехэ алдуунуудые дахин дабагагүй һаа, мүнөө жэл байн ургаса абажа шадаха байнабди.— гэжэ нүхэр Дубровский хэлэб. Угаа ехэ хүдэлмэри хэлдхэ байна. Энэ хүдэлмэрине дүргэлжэ болбол колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудай хабарай тарилгада саг болзор соогоо ба шадамгайгаар бэлдхэн дээрэһэнэ дүлдыха байна. Теэд тарилгада бэлдхэл мүнөө дээрэ тон хангалтагүй ябана.

Саашан элидхэлшэ болбол ургасые дээшлүүлгэдэ ба хабарай тарилгада бэлдхэлдэ колхозуудай, машинно-тракторна станцинуудай, аймагай партийна ба советскэ органиацинуудай үүргэ тухай, ургасын түлөө тэмсэлдэ социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ колхозно деревинин бүхы ажалладые хабаадуулаха хэрэгтэй байһан тухай хэлэб.

Элидхэлэй нүүлээр үгэ хэлэлгэ ажилб.

ВКП(б)-гэй Обкомой малажалай тавагые даагша нүхэр Логушкин өөрынөө үгэ соо колхозно полннуудые уялха асуудалууд дээрэ тогтохо зуураа, энэ онсо ехэ удхаша-

Урэнэй фондые хаалга тухай ВКП(б)-гэй Торин аймакомой секретарь нүхэр Цыжинов хэлэб. ВКП(б)-гэй Обкомой кадрнуудай талаар секретарь нүхэр Сальников колхозно кадрнуудые бэлдхэхэ тухай ба энэ үдэлмэри туһа партийна органиацинуудай зорилго тухай тон тодорхойгоор хэлэб. Колхозуудай правлениүүдэй хүтэлбэрилхы составые хургаха ба гамнаха, алдуу эндүүнүүдхэ нэргэмжэлжэ байха еһотой гэжэ тусгаар тэмдэглэб.

ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр Лобсанов «Колхозуудта хүдэе ажахын артелин Уставые эбдэһэн ябадалые усалдаха хэмжээндүү тухай» 1946 оной сентябрийн 19-дэ СССР-эй Министруудай Советей ба ВКП(б)-гэй ЦК-гаар гаргагдан тогтоолые аймагай партийна, советскэ ба газар тарялангай органуудар хангалтагүйгөөр дүргэгдэжэ байһанине, колхозуудые ажахын-эмхидхэлэй талаар бэхжүүлжэ тушаа, ажалые зүбөөр эмхидхэхэ ба ажалай жаяг заршамые бэхжүүлжэ тушаа еһотой анхрал табигдалагүй байһанине зааба. Саашан нүхэр Лобсанов болбол ургасые дээшлүүлжэ ба малажалай шэмэ шүүһе дээшлүүлжэ хэрэгтэ партийна органиацинуудай зорилгонууд дээрэ тогтожо, үндэр ургасын түлөө тэмсэлдэ социалистическэ мурьсөөе толгойлохо ба олонитые бодото эмхидхэгшэд болохо уялгатай коммунистуудай ехэ харюусалга тухайн хэлэб. ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин талаар секретарь нүхэр Каза-

ков хабарай тарилгада бэлдхэлдэ үедэ агитаци ба пропагандын зорилгонууд тухай ба колхозинуудай, малажалладай дунда социалистическэ мурьсөөе дэлгэрүүлжэ тухай хэлэб. Нүхэр Казаков РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ хунгаха хунгалтада бэлдхэлэй ба хунгалтануудые үгээрэгшэ үдэрнүүдтэ парторганиацинуудай агитационно хүдэлмэрин зорилгонууд дээрэ тогтожо үгэ хэлэб.

Министруудай Советей түрүүлгэшэ нүхэр Иванов өөрынөө үгэ соо хабарай тарилгада бэлдхэлдэ МТС-үүдэй ба газартарялангай органуудай, аймгүйсэдкомуудай зорилгонууд тушаа тодоор хэлэб. Пренидэ хамтадаа 14 хүн хабаадаһан байнал.

Пленумэй дүнгүүдые ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй секретарь нүхэр Кудрявцев гаргаа. 1946 ондо областной партийна органиаци болбол өөрынөө хүдэлмэрид хэдэ хэдэн дутагдалнуудтай байгаад, ургасые дээшлүүлжэ ба малажалые хүгжөөжэ хэрэг тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заабаринуудые хангалтагүйгөөр дүргэжэ гэжэ хэлэб. Нүхэр Кудрявцев хэдэ хадаа дайһай нүүлээрхи бэрхэшээлүүдые дабахын, энэ 1947 ондо үндэр ургаса туйлахын, таря талхые ба малажалай продуктуудые эхээр абахын түлөө бүхы шадалаа үгэхьемнэ пленумэй членүүдые уялба. Хүдэе ажахын продуктууд хадаа дүрбэдхэй Сталинскэ табанжэлэй гайхамшаг ехэ түсүүдые дүргэһэн тулада, советскэ арадай материална энхэ амгалан байдалые найжаруулын тулада эсэгэ орондомнай тон шулаха байна гэб.

Пленум болбол дэлгэрэнгы шийдхэбэри абаад, тэрэн соогоо дайһай нүүлээрхи үеын бэрхэшээлүүдые дабажа, хабарай тарилгада амжалтатайгаар бэлдхэхые ба тэрэннэ амжалтатайгаар үгээрэгшые болон колхозуудые ажахын эмхидхэлэй талаар саашан бэхжүүлжэ ба республикн хүдэе ажахые дээшлүүлжэ тушаа ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэ тарилгалан зорилгонуудые амжалтатайгаар шийдхэхэ хэрэгтэ республикн коммунистууд, комсомолцууд ба бүхы ажалладай хүсые элсүүлжэ бүхы партийна органиацинуудһаа эрибэ.

Тракторнуудай запасной частьнуудые саг болзор соон бэлдхэхын түлөө харюусалгатай байһан паровозо-бүтээлгын заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Веллер ба гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Прокопьев гэгшэдые хатуугаар шүүмжэлэб. Пленум болбол юундэ нимэ байдалда ороһонойгоо тухай тайлбарлан хэлэхын өрилтэ эдэ заводуудай директорнуудтэ табиба. Нүхэд Веллер ба Прокопьев гэгшэд өөһэднүүгэ зөмө мэдэрээд, гол гол запасной частьнуудар дүрбэдхэй кварталай үри доемо февралин нэгэ хүртэр усалдагдаад январин түсэд дүргэгдэхэ гэжэ пленумые найдуула.

Хүдэе ажахын машинануудай заалга аймагуудта үшөө лэ муугаар абуулагдажа байна гэжэ олоншог үгэ хэлэгшэ тэмдэглэб. Юун дээрһэн нимэ болобо гэхэдэ,—запасной частьнууд дутана. Гэхэтэй хамта тон лэ юрын простой деталнууд, жэжээлхэдэ, анзаһанууд үгы байна. Хангадаг органиацинууд дэншые олол назагай ба хойрог ношо байдалтай байна.

Тракторнуудай запасной частьнуудые саг болзор соон бэлдхэхын түлөө харюусалгатай байһан паровозо-бүтээлгын заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Веллер ба гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Прокопьев гэгшэдые хатуугаар шүүмжэлэб. Пленум болбол юундэ нимэ байдалда ороһонойгоо тухай тайлбарлан хэлэхын өрилтэ эдэ заводуудай директорнуудтэ табиба. Нүхэд Веллер ба Прокопьев гэгшэд өөһэднүүгэ зөмө мэдэрээд, гол гол запасной частьнуудар дүрбэдхэй кварталай үри доемо февралин нэгэ хүртэр усалдагдаад январин түсэд дүргэгдэхэ гэжэ пленумые найдуула.

Хүдэе ажахын машинануудай заалга аймагуудта үшөө лэ муугаар абуулагдажа байна гэжэ олоншог үгэ хэлэгшэ тэмдэглэб. Юун дээрһэн нимэ болобо гэхэдэ,—запасной частьнууд дутана. Гэхэтэй хамта тон лэ юрын простой деталнууд, жэжээлхэдэ, анзаһанууд үгы байна. Хангадаг органиацинууд дэншые олол назагай ба хойрог ношо байдалтай байна.

Тракторнуудай запасной частьнуудые саг болзор соон бэлдхэхын түлөө харюусалгатай байһан паровозо-бүтээлгын заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Веллер ба гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Прокопьев гэгшэдые хатуугаар шүүмжэлэб. Пленум болбол юундэ нимэ байдалда ороһонойгоо тухай тайлбарлан хэлэхын өрилтэ эдэ заводуудай директорнуудтэ табиба. Нүхэд Веллер ба Прокопьев гэгшэд өөһэднүүгэ зөмө мэдэрээд, гол гол запасной частьнуудар дүрбэдхэй кварталай үри доемо февралин нэгэ хүртэр усалдагдаад январин түсэд дүргэгдэхэ гэжэ пленумые найдуула.

Хүдэе ажахын машинануудай заалга аймагуудта үшөө лэ муугаар абуулагдажа байна гэжэ олоншог үгэ хэлэгшэ тэмдэглэб. Юун дээрһэн нимэ болобо гэхэдэ,—запасной частьнууд дутана. Гэхэтэй хамта тон лэ юрын простой деталнууд, жэжээлхэдэ, анзаһанууд үгы байна. Хангадаг органиацинууд дэншые олол назагай ба хойрог ношо байдалтай байна.

Тракторнуудай запасной частьнуудые саг болзор соон бэлдхэхын түлөө харюусалгатай байһан паровозо-бүтээлгын заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Веллер ба гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Прокопьев гэгшэдые хатуугаар шүүмжэлэб. Пленум болбол юундэ нимэ байдалда ороһонойгоо тухай тайлбарлан хэлэхын өрилтэ эдэ заводуудай директорнуудтэ табиба. Нүхэд Веллер ба Прокопьев гэгшэд өөһэднүүгэ зөмө мэдэрээд, гол гол запасной частьнуудар дүрбэдхэй кварталай үри доемо февралин нэгэ хүртэр усалдагдаад январин түсэд дүргэгдэхэ гэжэ пленумые найдуула.

Хүдэе ажахын машинануудай заалга аймагуудта үшөө лэ муугаар абуулагдажа байна гэжэ олоншог үгэ хэлэгшэ тэмдэглэб. Юун дээрһэн нимэ болобо гэхэдэ,—запасной частьнууд дутана. Гэхэтэй хамта тон лэ юрын простой деталнууд, жэжээлхэдэ, анзаһанууд үгы байна. Хангадаг органиацинууд дэншые олол назагай ба хойрог ношо байдалтай байна.

Тракторнуудай запасной частьнуудые саг болзор соон бэлдхэхын түлөө харюусалгатай байһан паровозо-бүтээлгын заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Веллер ба гүрэнэй заводой хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Прокопьев гэгшэдые хатуугаар шүүмжэлэб. Пленум болбол юундэ нимэ байдалда ороһонойгоо тухай тайлбарлан хэлэхын өрилтэ эдэ заводуудай директорнуудтэ табиба. Нүхэд Веллер ба Прокопьев гэгшэд өөһэднүүгэ зөмө мэдэрээд, гол гол запасной частьнуудар дүрбэдхэй кварталай үри доемо февралин нэгэ хүртэр усалдагдаад январин түсэд дүргэгдэхэ гэжэ пленумые найдуула.

Хүдэе ажахын машинануудай заалга аймагуудта үшөө лэ муугаар абуулагдажа байна гэжэ олоншог үгэ хэлэгшэ тэмдэглэб. Юун дээрһэн нимэ болобо гэхэдэ,—запасной частьнууд дутана. Гэхэтэй хамта тон лэ юрын простой деталнууд, жэжээлхэдэ, анзаһанууд үгы байна. Хангадаг органиацинууд дэншые олол назагай ба хойрог ношо байдалтай байна.

Мунжэлэн байгалийн Агууехэ Русь

Агууехэ мүнэнэй эрьеэр

ЛОН областнууд ба автономно республиканууд ороодой агууехэ Русь—Волга шадар байдаг. Поволжье болбол мүн урда зүгтэй ороноо талха таряагаар ханна. Бүхы талха таряанай суглуулн дүрбэнэй нэгэ хубинь тэндэньэ. Илангаяа эрчим сортын шэжээл байха юм. Дунда ба Доодо Поволжье доо улма, наран сээг, саарна свекло, яблоко, дыни, арбуз тууддаг байна.

Волга болбол заганаанай баялгаар дотороо эгээн баян мүнэн бай- юм.

Дунда ба Доодо Поволжьеондо нефтин ехээн запас олоно. Тэрэннэй Куйбышев ба Саратов абажа ажилнхэй, Шэнэ Сталинск табанжал соо Поволжье доо абалга 2,4 дахин ехэ болохо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агай жэлүүдтэ Поволжье доо бай- нин газуудай ажайлэдбэри бий юм. Энэ үнэтэ түлишэ болбол но- нийлгаа предпрятинууды ханга- ба тусхай хоолойгоор Москвада шугадаг байна.

Волга шадар олохон еха ба бага дууд байдаг юм. Агууехэ Ок- тьберск Социалистическэ Револю- цийн урда тээ Дунда ба Доодо мүнэн городууд ехэмхидээ хуула- нхаймаа эхиллэгэ байхан юм. Мү- нэн болбо бүхы еха городууд томо

индустриальна центрүүд болонхой. Урдан гол түлэб жармагаараа мэдэжэ болохон Горький город мүнэ машинно-бүтээлгын томо центр болоо. Тэндэхи заводууд хүнгэн ба ашаанай автомобильнууды, парово- зууд, алдыбы станогоуд ба машина- нууды бүтээн гаргана.

Горьковско гол мүнэнэй портын пароходууд ба баржанууд удэр бүри хэдэн мянган тоноо ашаанууды Волгоор ишэ тиншэн шэрэнэ.

Сталинск табанжалэй үедэ Куй- бшевта шэнэ судно-бүтээлгын за- вод баригдаха, тинхэдэ Ульяновскда —автомобильна завод баригдаха байна. Волгын доодо захадэ герои- ческа город Сталинград байдаг. Сталинград шадар фашистска ар- минууд бута сохигдохон байха юм. Сталинград болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ябасдаа эрьелтын пункт болохон байгаа. Орондоо трактор, металл, модон материал ба бусад олон юумые үгэ- жэ байхан энэ город дуушан хандар- гагдан байгаа. Ажалшадай хүсэл оролдолгоор энэ город үдэрлөө үдэр- тэ болбо байха. Тэрэнэй ажайл- лэдбэри предпрятинууд хойно хойноооо хэргээн бодхоогдоно, бай- рын гэрнүүд, театрууд, клубууд баригдана. Сад болон паркинуудын хэргэн бодоно.

Хойто зүгтэ

РСФСР-эй Европейскэ Хойто зүг болбол орон доторхи айхабтар шухала ой модоной район мүн. Ах- хангельска, Вологодско областнууд ба Коми АССР-эй шэлбэнэтэ модо- ной талмайнууд хэдэн олон зуун километр газарта хабтанжа байдаг юм.

Мүлхэтэ харгыгаар тракторнууд ой модо ашаатй шарга-поезднууды складууд тээш шэрэнэ. Дүүрэн ухатай мүнэнүүд соогуур хабарнаа эхилээд модонхой халуудай утахан караванууд модо хурьдэлгын шэнэ заводууд тээш субана. Тэдэ заво- дууды тойрон целлюлозно-саарна- ный ба модонхой химическэ комбина- дууд урган гаран байха юм.

Дайн сэрэгэй үедэ тэндэ, Алас Хойто зүгтэ, Полярна кругай саагуур заполярна Лонбасс хүсэтэ Печонско шүрэнэй бассейн хүдэлмэрижэ за- халаа. Тиншэ, хэдэн зуун километр газарта, Воркута гэжэ город тээш түмэр зам табигдаа. Тэээ замаар нүүрэн манай ажайлэдбэрин центруудтэ эрэнэ.

Табанжалэй түсэбэй ёсоор Ухта мүнэн шадархи хойто зүгэй нефтин ололбори ехэхэнээр үргэдхэгдэхэ байна.

ХАРА ШОРОЙТО ГАЗАРТА

ЕВРОПЕЙСКЭ центрын хара шоройтой үргэн ехэ газарта шанин- сэ, сахарна свекло, наран сээг эл- бэгээр ургадаг. Энэ айхабтар бая- лиг хизаар революциин урда тээ «ядаршанай центр» боложо, арад зо- ноо тэжээжэ шаддаггүй байгаа. Тус районий томохон городууд— Воронеж, Орел, Курск, Тамбовто— бүхроссийска үдхашанартай нэгэ- шье предпрятй байгаагүй. Советскэ засагай жэлүүдтэ тэрэ хара шорой- то центр индустриально-колхозно хизаар болгодоо. Хүдөө-ажахын хэмжээгүй эхээр ургаа, машинно-бү- тээлгын, химическэ ба адез-хоолой ажайлэдбэрин олон тоото пред- прятинууд бии болоо. хара метал- лурги урган гараа.

Немецкэ эзэмдэлгын үгүүдээр үшөө запаржа шадаргүй байхан Курск областдо үнгэрэгшэ зунда болохон ган гасуур байдал тэрэнэй ажахы ехээр мууджаа болохо байгаа. Тээд, тиншэ юумэ болоогүй, яха- даа гэхэдэ, гүрэн болбол курска таряашадта ехээн тууламжа үзүүл- жэ, 4 миллион үлүүтэй пүүд талха таряа, 600 трактор үгтээн ба горю- чяр хангаан, үрнэ үгэжэ туулан байна. Тэрэнэй ашаар курска кол- хознигүүд энэ намартаа недондо жалэйхнөө 106 мянган гектар үлү- намарай таряа тарижа, эяб дүрбэ дахин эхээр халхан байна. 5 мянга гаран курска колхозууды хооно- руулан хандарган эзэмдэлгын хойшологүүдышье, байгаалин зо- хийгү эрхэ байдалышье таряашалы ядруулаагүй, — тэдэнээр ариуг- байхан советскэ байгуулалта ба гү- рэнэй анхарал оролдолго абараа.

ҮРГЭН УУЖАМ ДАА МИНИИ ТҮРЭЛ ОРОН...

АГУУЕХЭ Октябрьскэ социали- стическэ революци болбол «ара- дай турмэ» байхан хаанта Россиин гүрэнэй байгуулалты үндэсөөрчье шэнэдхээ.

Ород арад болбол хүсэн түгээ Советскэ Союзай составта орло- солот адли эрхэтэ союзна республи- кануудай дунда РСФСР-ые эгээн түрүүн тогтоогоо. «Советскэ Росси- ска Республика болбол советскэ национальна республикануудай Фе- дераци боложо эрхэ сүлэтэ наца- нуудай сүлэтэ холбооной үндэсэ- нүүри дээрэ байгуулагдана». 1918 оной январь соо Советүүдэй III

Бүхроссийска съезд дээрэ абтан «Ажалшад ба дарлагданги арадай эрхэнүүдэй деклараци» соо ингэжэ бэшгэлэн байгаа.

РСФСР хадаа союзна республика- нуудай дунда эгээн олонациональна республика мүн. Тэрэнэй составта 12 автономно республика, 5 авто- номно област ба 10 национальна округ оролоно.

РСФСР хадаа арад зонийнгоо тоогой талаар союзна республика- нуудай дунда эгээн ехэн байха юм. Советскэ Союзай арад зоной хахаднаа үлүнчэ РСФСР дотор аж- ригдхээ табалжа байдаг юм.

РСФСР хадаа союзна республи- кануудай дунда хэмжээгээрэ эгээн ехэн юм. Бүхы Советскэ Союзай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь РСФСР дотор ороно. РСФСР-эй газар дайда дээрэ США шэнги хоер тинмэ орон багтажа болохо байна.

Хойто зүгтэ, Полярна кругай саагуур РСФСР болбол Арктикын мүлхэтэ дайдаа хүрэнэ, урда зүгтэ—Хара далайн эрье шадар хүрэнэ. Баруун зүгтэнэ оршодог Калининградска област хадаа Центральна Европын оронуудтай хил нэгтэй, зүүн зүгтэнэ—нарихан Берингов хоолой РСФСР-ые Аме- рикхээ табалжа байдаг юм.

Баруун Сибирь

АРУУН Сибирь дотор ороной шүрэнэй хоёрдохон база ба ороо- ной таряанай хоёрдохон база бии. Кузнецкскэ Кузнецк металлур- гическэ завод болбол Урало-Куз- нецк комбинадай хоёрдохон звено болоо. Жэл бүри тус завод орон- хэдэн миллион тонно шэрэм, прокат үгэнэ.

Сошон газар дээрэ урган гара- Сталинск город мүнэ Баруун Си- бирин томохон городуудай нэгэн болоо.

Бусадшые городууд ургажэ байна. Жшээлхэдэ, урлань модон гэрнүүдтэй байхан Новосибирск город табанжалүүдтэй үедэ гоё най- хан барилгануудтай, үзүүд, ин- ститууд ба оперно театрын томо байшантай культурна центр болон- хой.

Революциин урда тээ Баруун Сибирьтэ гурбан дээдэ хургуули байханай орондо, мүнчэ хэдэн ар- баад болоо. Тэдэнэй дунда Акаде- ми Наукын филиал, научно-шэнжэл- гын институтууд бии.

ТАТАРЦУУД, ЖАРЬЦУУД, ЧИВИНЦУУД, ЖОРДОЦУУД; УРАЛАЙ БАРИУН ЖОРМОЙ ГООР—БАШКИРЦУУД, КОМИ, УДУРТИЦУУД, КОМИ-ПЕРМЯЦУУД; КАВКАЗЫЙ ХОЙТО ЖОРМОЙ ГООР—ОСЕТИНЦУУД, КАБАРДЦУУД, АДЫГЕЙЦУУД, ЧЕРКЕССУУД, ЛЕЗИНЦУУД, АВАРЦУУД, ДАРГИНЦУУД АЖАЙУДАА; АЛТАЙН ХИДИ УУЛАТА ГАЗАРТА—ОЙРЦУУД; ДЭДЭ Енисей-ээр—КАКАСУУД, ТУВИНЦУУД; БАЙГАЛ ШАДАР—БУРЯТ-МОНГОЛУУД; ЛЕНИН БАССЕЙН ДЭ ЯХУУДА; КОЛЫН ХОЙТО ЗҮГТЭ—НЕНЦУУД, ЭВНОЦУУД, МАНСИ, ХАНТИЦУУД; АМУР ШАДАР БА САХАЛИН ДЭЭРЭ—НАЙЦУУД БА ҮДЭЭ ГЭЖЭ АРАДУУД АЖАЙУДАА БАЙНА.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

Российска Федераци дот- тор Советскэ Союзай арад зоной хахаднаа олон шын гэхэ гү, али 100 га- ран миллион хүн зон ажайуудаа байна. Тэдэнэ- рэй 80 проценти оро- дууд байха юм. Ород арад болбол Федерациин бүхы газар нутагуудаар ажа- йуудаа.

Российска Федераци дот- тор ородуудад гадна, бу- еад олон арадууд ажайуу- на. Дунда Поволжье доо— татарцууд, жарьцууд, чивинцууд, жордоцууд; Уралай баруун жормой гоор—башкирцууд, коми, удуртицууд, коми-пермяцууд; Кавказай хойто жор- мойгоор—осетинцууд, ка- бардцинууд, адыгейцууд, черкесцууд, лезинцууд, аварцууд, даргинцууд ажайуудаа; Алтайн хиди уулаата газарта—ойр- цууд; Дэдэ Енисей-ээр—какасууд, тувинцууд; Байгал шадар—бурят- монголцууд; Ленин бассейн дэ яхууд; колмын хойто зүгтэ—ненцууд, эвсноцууд, манси, хантицууд; Амур шадар ба Сахалин дээрэ—найцууд ба үдээ гэжэ арадууд ажайуудаа байна.

* ТОО, БАРИМТАНУУД *

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

УРАЛ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ байгуу- лалта болбол Уралые шэнэдхэн хубилгаа. Урал болбол Урало-Кузнецк комбинадай гол звено, мүнөө үеын хүндэ индустриин—металлурги, машинно-бүтээлгэ, химийн—район болохой.

Хүндэ машинно-бүтээлгын «Урал- маш» гэжэ Свердловско заводе «заводуудай завод» гэжэ нэрлэдхэ юм. Тэрэнэй гол продукциин—до- менно, прокатна ба металл-үйлэдбэ- рилгын цехүүдэй түхээрлэнүүд болоо. Тэндэ амаршые машина бү- тээжэ болохо байна.

Камын дээдэ захадэ Уралай аган хуушанай тосхон, болохо Усолье городок байдаг. Мүнөө тэрэн тусша шэнэ заводской город—Березников- ско хинкомбинат байгуулагданхай. Тэндэ үтгэжүүлгэнүүдэй үйлэдбэ- рилнэ.

Урда Уралай Башкирска АССР «Хоёрдохон Бакугай» нефтьтэ рай- ной шухала звенонуудай нэгэн бо- лохон ба хүдөө ажахы болон ажа-

ЗУУН СИБИРЬ

УРДАНЬ хаанта Россиин каторга ба сүлэгын газар байхан Зүүн Сибирь болбол мүнөө алта малтал- гын, үнгэтэ ба хомор металлнууды үйлэдбэрилгын, ой модонхой ажай- лэдбэрин, малажалхай ба агнуурин ажахын газар болохой.

Хорин жэлэй урда тээ ой тайгын шууяжа байхан газарта мүнөө оро- ной алтанай ажайлэдбэрин Алдан гэжэ центр болохой.

Шэнэ табанжал соо Зүүн Сибирь үшөө ехээр хүгжэхэ байна.

НОМГОН ДАЛАЙ ШАДАР

АЛАС Дурна зүг болбол орон дотороо заганаанай ажахын ба далайн агнуурин, ой модонхой ажайлэдбэрин, рис ба соя үйлэд- бэрилгын томохон районуудай ногч мүн.

Табанжалүүдтэй үедэ Алас Дурта зүгтэ шэнэдхэн байгуулха талаар ехээн хүдэлмэри гадна. Тэндэхи түүхэй эд мүнөө нотаг дээрэ бол- босоруулагдааг болоо. Үнгэтэ метал- лурги бии болоо, хомор метал- нууды абалга эмхидхэгдэ. Томо- хон машинно-бүтээлгэ урган гараа. Өөрүн хара металлурги бии болго- дожо байна. Мүн хүдөө ажахыншье шэнэдхэн байгуулагдана.

УРАЛ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ байгуу- лалта болбол Уралые шэнэдхэн хубилгаа. Урал болбол Урало-Кузнецк комбинадай гол звено, мүнөө үеын хүндэ индустриин—металлурги, машинно-бүтээлгэ, химийн—район болохой.

Хүндэ машинно-бүтээлгын «Урал- маш» гэжэ Свердловско заводе «заводуудай завод» гэжэ нэрлэдхэ юм. Тэрэнэй гол продукциин—до- менно, прокатна ба металл-үйлэдбэ- рилгын цехүүдэй түхээрлэнүүд болоо. Тэндэ амаршые машина бү- тээжэ болохо байна.

Камын дээдэ захадэ Уралай аган хуушанай тосхон, болохо Усолье городок байдаг. Мүнөө тэрэн тусша шэнэ заводской город—Березников- ско хинкомбинат байгуулагданхай. Тэндэ үтгэжүүлгэнүүдэй үйлэдбэ- рилнэ.

Урда Уралай Башкирска АССР «Хоёрдохон Бакугай» нефтьтэ рай- ной шухала звенонуудай нэгэн бо- лохон ба хүдөө ажахы болон ажа-

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

РСФСР болбол бүхы Со- циалистическэ Союзай газартай талмай дүрбэнэй гурбан хубинь эзэнэ. Тэрэнэй газар дэйдэн—16.921,3 мянган квадратна кило- метр болоо.

Февралын 9-дэ — бүгэдөөрэн хунгалтад!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Городской районий №1 участка комиссийн түрүүлэгшэ нүхэр Барков Михаил Иванович болон тус комиссийн член Англичанова Ефросинья Степановна гэгшэд 1947 оной февралын 9-дэ болохо хунгалтануудай үдэртэ гэртэнэ мори унаа эльгээхын тулада, тэһлэн набатгй ба үбшэн хүнүүдые хунгалтадай список сошоо түүбэрлэн оложо байна.

№ 674 Улан-Удэ хүнүүдэйни оёрт

РСФСР-эй Верховно Сөвдэй депутатта кандидат Доржи Цыремпилович Цыремпилов хунгалтадтайгаа уулзаба

Январин 22-ой үдэр хунгуулин № 9 ба 10 участкаудай хунгалтад РСФСР-эй Верховно Сөвдэй депутатта кандидат нүхэр Доржи Цыремпилович Цыремпилов той уулзаба. Эхэнэрнүүдэй № 3 дунда хунгуулин уужам зал суглархан зонинэ сагтаажа шадхагүй байгаа. Хэдэн олон хүнүүд дүтэ шадарай комнато, корридор соогуур байлса жа, өөһэдынгөө кандидатай хонирхолтой ба дэлгэрэнгэ үгнэ дуулаба.

Сохоноор хэлэбэ. Гадна, Советскэ Союзай дотоодын ба галаадын оршон байдал тухай, ажалтадай ажал байдалые хайжаруулхын түлөө советскэ правительствын ябуулжа байгаа хэмжээ-ябуулганууд тухай ба бусад хэдэн олон асуудалнуудаар дэлгэрэнгэ үгэ хэлэбэ. Мүн элдэб янзын дайсадай үлгэдэлүүдтэй хайра гамгүйгөөр тэмсэхые дахин хануулан байна.

Ехэ дайнда коммунистическэ партиин удирдалгын ашаар манай арад зон илалта туйлаа. Нүхэр Цыремпилов шэнги большевиγγүүд өөһэдынгөө шэн габыата ажалаар ба сэдхэл бодолоороо бидэнинэ ажалтай геризм тэсэ татадаг байгаа. Тэршэлэн, нимэнүүд нүхэдэй гайхамшага ябалданууд фронт дээрэ дайлагдагшые улам улам зоригжуулдаг нэн,— гэжэ хунгалта нүхэр Клишкоч хэлэбэ.

Суглаанай бүтээр хунгалтадай үмэнэ радиокомитетдэй артистнууд концерт харуулаа. Е. Митяхин.

Депутатта кандидаттауд хунгалтадтайгаа уулзаба

РСФСР-эй Верховно Сөвдэй депутатта кандидат нүхэр Доржи Цыремпилович Цыремпиловтой болон, Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Сөвдэй депутатта кандидат нүхэр Петр Васильевич Минеев тухай уулзахаа хунгуулин Солентинскэ округой ажалтад гое хайханаар шэмгэдээн улан-замайхидай клуб соо сугларба.

Хан ябадал, хээн ажал, тэмсэл тухайда тон тодоор, тон хонороор хөөрэнэ. Бүтээрэнгэ үгэ хэлэбэ нүхэд Скорочков, Горбачев ба хунгуулин № 20 участкай этингэмжтэ нюур нүхэр Плужников гэгшэд бурят-монгол арадай эрхим хүбүүн Доржи Цыремпилович Цыремпиловой түлөө голоосо үгэхые урьалнад. Эдэнэй үгнүүдые сугларгагшад хэдэн дахин албага ташажа тавална. Энэнь хадаа өөһэдынгөө кандидатад хунгалтадтай хэрээрэгэ этингэдэ нундадагы харуулаа.

Тус суглаанай бүтээр № 2 ремесленэ училишын воспитаннигуудай хүсөөр үргэн програмтадай концерт сугларгагшадта харуулагдаба. К. Костин.

ОСОАВИАХИМАЙ ТОГТОНЬНЬОО ХОЙШО 20 ЖЭЛ БОЛОБО

Байгша оной январин 23 да Осавиахимай анхан тогтооньноо хойшо 20 жэлэй ой гүйсээн байна. 1927 оной январин 23-да сэрэгэй научна общественн нэгдэлхи съезд дээрэ М. И. Калинин тухай дурадхалаар ВНО гэшээ оборондо тухалха общественгэ гэжэ нэрлэгдээн юм. Тингээд бүтээрэнгэ 1927 оной ОСО ба авиахим гэжэ общественн нэгдэлхэнь Осавиахим гэжэ нэрэтэй болоо. 1935 оной августын 8-да РКП(б)-гэй ЦК ба ССР Союзай Совнарком Осавиахим тухай түүхэтэ шиндхэбэри гараан сагтаа хойшо тэрэнэй хүтэлмэринэ тэндөөринь шэнэдхэн табижа Улан Армин дайшалхы резерв болохо обществен болгомын зорилго табигдаа нэн.

1941 оной июлин 2 то СССР-эй Ардай Комиссарнай Совет болбол улд зонинэ агаарай ба химическэ довтолгоогоо хамгаалха, оборондо бүтээгдэнтэй зоонон үялгата есоор бэлдэххэ гэдэн айхабар харюусалтадай даалгавари Осавиахимай организацида үгээн байна. Энэ правительствена даалгаварине Осавиахимай организацинд нэрэтэй түрэгтэйгөөр дүргэе бэлэй.

Манай республикн Осавиахимай организацин членүүд хамаг бүхы юумээ фронтдо, хамаг бүхы юумэ дайсаана дараха илалтада зорюула гэдэн нүхэр Сталиной урале дүргэлтэ болгожо янала ехэ юумэ бүтээбэн байна. Хэдэн мянгаад ажалшан сэрэгэй мэргэжэл шудалхан ба танково колонно, самолет бүтээх хэрэгтэ олон зуугаад мянгаад түхэр суглуулхан байгаа.

Осавиахимай 20 жэлэй ой болбол РСФСР-эй ба БМАСР-эй Верховно Сөвдүүдтэ хунгалта хунгалтануудта бэлдэххэ байхан үдэе тудабэ. Осавиахимай организацин зорилго хадаа хунгуулин урда тээхи кампанида элибхитэйгээр хабаадалсаха ба өөрынгөө хүдэлмэридэ шэнэ амжалтадай үлгэдэлүүдтэй гүрэн түрынгөө Верховно органине хунгалта үдэрые угтаха ябадал болоно.

РЕСПУБЛИКАНСКА ЯАРМАГ НЭЭГДЭБЭ Яармагта хабаадгашда амар гэнэдэ!

Үсэгэлдэр үлгүүгүр хүн зон колхозно рынок да рэ слозроо сугларба. Эдэнэр республиканска яармагта колхоз тосхончуднаа, городууднаа ерэнэн нүхэд болоно. Эгсэ арбан сагта БМАСР-эй Министруудтэй Сөвдэй түрүүлэгшэ нүхэр С. М. Иванов яармагы нээгээд, БМАСР-эй гүрэнэй түсэблэхэ комиссийн түрүүлэгшэ нүхэр Антоногта үгэ үгэбэ.

Яармагтай талмай дээрэ шэнээр баригдажа, уран геор шэмгэдээн 20 гаран киоск ба ларегууд бин. Тэндэ Улан-Удэ городой ажайлэд-бэринн предпритинууд ба худалдаанаймаанай эмхи зургаанууд эд бараа албэгээр табиба. Хүдөө ажалай продуктуудшые бабал ехэ. Тарбагатай аймагтай «Серп и Молот» колхоз 300 килограмм мяха, 1000 литр һү, 1070 килограмм хартаабахасараа, Түнхэнэй аймагтай «Улан Шанай» колхоз 6 центнер талха, 4 центнер һү, 2 центнер мяха наймаалжа эхилээ. Тэрэнтэлан Бичурин, Мухаршэбэрэй ба бусад олон аймагуудай колхозчууд һү, тохо, мяха ба ошош гэхэ мэтын продуктуудые элбэг ехээр оруулжа байна.

Яармагта хабаадагшад кино, театр, урнайтанай номончууд харуулагдана. Тусгаар столово хүдэлнэ. Яармаг дээрэ радио холо хөөрөжэ байна. Эндэ хүн зон ехэ олон.

Ярууны ангуушадтай амжалта Ярууны аймагтай заготживсырьегтой конторын ангуушад хунгуулин урда тээхи мүрысөөндэ оролсожо, Эхэ орондоо эрхим шартай ангай арха, мяха элбэгэр тусаахын түлөө тэмсэжэ байна. Мүнөө Ярууны аймагтай заготживсырьегтой конторо ангай арха бэлдэххэ 1947 оной түсэбье жэшээтэ хайнаар дүргэжэ эхилбэ.

Эрхим аргачтад нүхэд Нидчпов, Санжиев, Зодбоев ба бусад ангуурын сезонной түсэбье 300-400 процент дүнгээ. Заготживсырьегтой конторын 29 аргачтад январин эхиндэ сезоннойгоо түсэбье 250 наа 340 процент хүртэр дүргэжэ шадан байна.

А. Батуев.

ТАСС-эй буруушаалга

Америкийн Холбоото Штадуудта худал хуурмаг хоб жэб таргаргагдадаг «Ньюс Уик» гэжэ журнал И. В. Сталиной ба фельдмаршал Монтгомери гэгшын хоорондо болохон хөөрэлдөөнэй удха тухай элдэб

ТАСС-эй (а Великобританин х орондо сфицеэ) дгө анделден аба саха тухай мэдээсэл туш

СССР ба Великобританин хоорондо офицернууды андалдан абалсаха тухай фельдмаршал Монтгомери дурадхалы абатааха Генералиссимус И.В. Сталин арсаба гэжэ парижска радиогой мэдээсэл тараанай дашарамда. ТАСС болбол тус асуудалда хабаадаха баримтанууды этгэлтэй найдалтай газарха абаад байна.

Польшодо демократическа партинууд ба профсоюзудай блок илаба

Январин 19-д Польшодо Законодательна Сеймда хүн аха илгалтанууд олобо. Хаана янахы Миколйичигай парти тугай бархашаа ушаруулжа: «Дэлгэ таргын биг амые наа» гэжэ хунгалтануудта хабсаа сахааа аралтын гэж т д най урла н байгашаа на нь. Хунгалтын 10 округтэ бутанг динь хунгалшад олоо ооо хабаадлсажа амшайтгээр үнгэрхэн байба. Реализаци-шошусэ эмхэн аргөө амгалан байла не эхэ шадгүр.

Захабари Манай газетны уржадэрэй номерой 4-дхи нюурта гараан «Үнэтэ үтэгжүүлгэнүүдые тоонотгүй» гэдэн стагтайг үүдшын абазые ингэжэ уншаха хэрэгтэй.

«Орооного культурануудай урга-хэмжээ абтаба.

ТВОРЧЕСКО ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭРОС ИЙСКА ХАРАЛГАН. Январин 25-наа февралын 10 хүртэр түрүүшн түр бо охонь. О'ОД ДРАМЫН РЕСПУБЛИКАНСКА ТЕАТР. Январин 26 Б. Ш.у. ПИГМАЛИОН. 5 үзэгдэлэй комеди Ржи сир С. Н. синев гэгшэ табила байна.

ПРОГНОС «Эхирнүүд» ЭДЭМ «Антон Иванович сухалдана» ГАЗЕТНЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ГҮРЭНЭЙ ТИПОГРАФИДА. Узаг холбогшод, ба литописистүүд ба бусад хүдэлмэришэд хэрэглэгдэе байна. Адрес: Улан-Удэ город, улица Лениной, 35.

ГҮРЭНЭЙ СЭРЭГЭЙ ДҮРЭ ДЭХИ УРЬН ААМЖЫН ОБЛИГАЦИЙ ЗАХИГШАДА АНХАРААДА. Бурят-Монгол АССР-эй Финанс Министрета болбол гүрэнэй өргө үгбэлхи урьлалажын облигаци захишадта облигацины үлгэрхээ 1947 оной апрелин 1 дүррэхээ байна гэжэ эмхээрүрэн болон партини уулай хуулайг лэгшэ ба галван бүхыг тегүрүмү түршэлэн энэ облигаци захишай анхаралаа хүтэнэ.

БМАСР-эй Осавиахимай Центральна Сөвдэй АНГОТОГОУБ болбол Ажалнаа таһар агуйгөөр шөфөрнуудые хунгалта курсда асажа эхилээ. Авт мобилуудтай байхан эмхи зургаануудтай бата-һан договорой өһөөр, мүн Осавиахимай эрин срганилацин ком нэигковор ба им р амяалеа баринан мэдүүлгын өһөөр 17 иша хүрэнэн ба 5 класснаа доошо бэшэ нургуултай хүнүүд тээр курсда абтаха болоно.

1947 оной апрелин 6-да Улан-Удэ город Шүүбэригэ наадагшын тулал х. дагалхан мүнхөнэй шүүбэригэ гэлээтэ 9-дхи тирае болохон Бурят-Монгол АССР-эй сберкасонуудта шүүбэригэ наадаха хадагалын бүхы гражданинууд энэ тираждэ хабад сахаа болоно. Тэрэ тиражда мянг н сберкнэка бүхэнтэ 25 шүүбэри гала гү. 40 внажкэ бүрүдэ нага шүүбэри наадгдала бий а, тэлнэй дундэ: НЭГЭ ШҮҮБЭРИНЬ — үнгэргшэ хахад жэлэ ү дхэд байхан мүнхөнэй хэмжэе дун уур абатада—200 процент. ХӨЕР ШҮҮБЭРИНЬ—мүн энэ нимэ мүнхөнэй хэмжээе дундуур да 100 процент. ХОРИН ХӨЕР ШҮҮБЭРИНЬ—шүүбэри тугалан сөдтө үнгэрхэн хад жэл со үлөөд байлан мүнхөнэй хэмжэе дундуур абатада 50 процент. Сберкасонуудта шүүбэригэ наадаха сөдтө мүн э оруула хадага.